

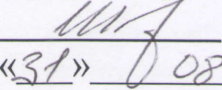
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра права імені Академіка УАН о. І. Луцького

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО
«31» 08 2026 р.

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

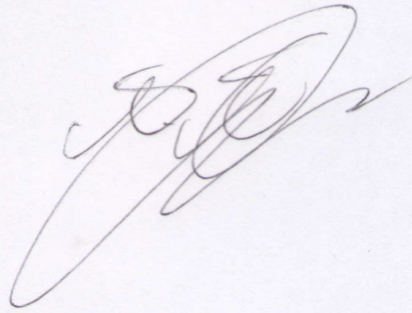
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність:	D8 Право
Освітньо-професійна програма: (освітньо-наукова)	«Право»
Освітній рівень:	другий (магістерський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Семестр викладання	I

**Івано-Франківськ
2026**

РОЗРОБНИК:

д.ю.н., професор кафедри права
імені Академіка УАН о. Івана Луцького

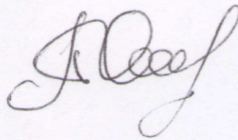
Роман ЛУЦЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри права

імені Академіка УАН о. Івана Луцького протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.

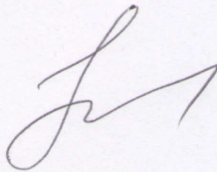
В.о завідувача кафедри

Олександра ПТАШНИК

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОП

Ірина БАСИСТА

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.

e-mail	roman.lutskiy@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	ауд. 200
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/roman-lutskyy
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/enrol/index.php?id=4
	<u>196</u>

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Методологія наукових досліджень надає здобувачам освіти знання про сучасну науку та наукові дослідження, уміння, що створюють необхідне методологічне й організаційне підґрунтя для здійснення фахової науково-дослідної роботи, її презентації науковій спільноті, комерціалізації наукових результатів. Знання методології, теорії, техніки, методів та організації науково-дослідної діяльності допоможе здобувачам легко долучатися до професійної діяльності, втілювати наукові знання у практичну площину, сприятиме розвитку раціонального і творчого мислення.

Мета дисципліни - набуття здобувачами теоретичних знань та практичних навичок щодо здійснення науково-дослідної роботи, у процесі якої вони уміли б правильно формулювати проблеми, розробляти та обґрунтовувати шляхи та методи їх ефективного вирішення. Опанування предметом дисципліни сприятиме правильній організації, успішному написанню та захисту кваліфікаційної роботи на здобуття освітньо-наукового ступеня «магістр».

Завдання дисципліни: висвітлити теоретико-методологічні основи, питання методики, технології та організації науково-дослідницької діяльності, тобто сформулювати теоретичне і практичне підґрунтя для ефективного, кваліфікованого проведення наукових досліджень здобувачами; ознайомити здобувачів освіти з основними формами звітів із наукової роботи, методикою підготовки повідомлень, доповідей, виступів; акцентувати увагу здобувачів освіти на особливості специфіки написання статей, дисертацій на здобуття ступеня магістр права.

Згідно з вимогами освітньої програми магістри повинні:

знати:

- загальні засади абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- основні напрями дослідження та здатності проведення дослідження на відповідному рівні;
- специфіку й особливості наукової комунікації та здатності до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

- технології наукового пошуку та евристичної діяльності та здатності генерувати нові ідеї (креативність);
- основні тенденції розвитку інформаційних технологій, інформаційно-пошукових систем, їх місце та роль у науковій діяльності;
- взаємозалежність понять «методологія», «методика» і «метод» у сфері науково-дослідної діяльності;
- сутність понять «теорія», «концепція», «парадигма»;
- можливості апробації та оприлюднення результатів наукового дослідження;
- механізм публічного виступу з науковим повідомленням чи науковою доповіддю;
- способи ведення наукової дискусії та полеміки;
- способи впровадження результатів наукових досліджень.

ВМІТИ:

- проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження;
- здійснювати презентацію свого дослідження, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки;
- оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності;
- використовувати можливості інформаційних технологій, інформаційно-пошукових систем, баз даних, інших спеціальних комп'ютерних програм для отримання, накопичення, зберігання та використання інформації у науковій діяльності.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Право» 2025 року для набору 2026 року).

Код компетентності	Назва компетентності	Програмні результати навчання
ЗК 3.	Здатність до пошуку оброблення та пошуку інформації з різних джерел	ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.
ЗК 4.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	
ЗК 7.	Здатність приймати обґрунтовані рішення	
ЗК 9.	Здатність працювати в міжнародному контексті	
СК 1.	Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем у тому числі у ситуаціях правової невизначеності	ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.
СК 5.	Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції	
СК 6.	Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію	ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.
СК 9.	Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності	
СК 13.	Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.	
СК 14.	Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну	

	обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1		
Семестр	1		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	16 (в годинах)	4 (в годинах)
	семінари, практичні	14 (в годинах)	2 (в годинах)
Самостійна робота		60 (в годинах)	84 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	Залік		

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Пререквізити	Постреквізити
	Управління проектами

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Наука як соціокультурний феномен (2 год.)

Передісторія та основні етапи розвитку науки. Поняття та сутність науки. Проблема знання у філософії й науці. Культурно-діяльнісний вимір науки. Свобода наукового пізнання і соціальна відповідальність вченого.

*Питання для самостійного вивчення: **Методологічні підходи досліджень явища юридичної діяльності. Поняття і особливості наукового пізнання. Суб'єкт і об'єкт наукового пізнання. Наукове дослідження як форма розвитку науки. Загальна схема наукових досліджень. Категоріально-понятійний апарат наукового дослідження (1-9).***

Тема 2. Організаційні засади наукових досліджень (2 год.)

Організаційні засади наукової діяльності в Україні. Організація наукових досліджень у вищому навчальному закладі. Міжнародне співробітництво в науково-дослідній сфері.

*Питання для самостійного вивчення: **Структура управління Науково-дослідним інститутом. Сутність організації наукової діяльності у вищому навчальному закладі. Структурна організація наукової діяльності в Україні. Організаційна структура науково-дослідницької діяльності у вищому навчальному закладі. (1-9).***

Тема 3. Парадигмальні засади наукових досліджень (2 год.)

Класичні концепції розуміння й аналізу наукових досліджень. Концепція наукових революцій Томаса Куна. Концепція особистісного знання Майкла Полані. Методологія науково-дослідницьких програм Імре Лакатоса. Посткласичні образи наукових досліджень. Діалектика традицій і новацій у генезі науки. Сучасні методологічні новації в науковому пізнанні. Постмодерна епістемологія науки.

Питання для самостійного вивчення: Рівні наукового пізнання, їх взаємозв'язок в системі наукових досліджень. Система методів наукового пізнання в дослідницькій діяльності. Світоглядно-наукові методи філософського рівня в наукових дослідженнях.

Тема 4. Методологія і метод наукового дослідження (2 год.)

Співвідношення наукового підходу та наукового методу. Методологічні підходи у сучасних правових дослідженнях (історичний підхід, логічний підхід, герменевтичний підхід, порівняльний підхід, ціннісний (аксіологічний) підхід, системний підхід, синергетичний підхід, поведінковий (біхевіористський) підхід, гуманістичний підхід, кібернетичний підхід, структурний підхід, функціональний підхід, системно-функціональний підхід, інституціональний підхід, інтерсуб'єктивістський підхід, комплексний підхід) .

Питання для самостійного вивчення: Поняття «методологія дослідження» в науковому розумінні. Основні різновиди методології дослідження. Методи емпіричного та теоретичного рівнів дослідження. Роль логічних методів у наукових дослідженнях. Індуктивний та дедуктивний методи дослідження. Що таке моделювання і коли воно використовується? (1-9).

Тема 5. Методи наукового дослідження (2 год.)

Поняття та загальна характеристика загальнонаукових методів пізнання. Поняття та загальна характеристика спеціальних методів пізнання. Міждисциплінарні підходи та методи наукових досліджень. Класичні методологічні підходи у наукових дослідженнях. Особливості неklasичних (сучасних) методологічних підходів.

Питання для самостійного вивчення: Емпіричні завдання і методи пізнання явищ та процесів. Теоретичні завдання дослідження явищ та процесів. Послідовність етапів наукового дослідження. (1-9).

Тема 6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень (2 год.)

Види, джерела інформації та режими доступу до неї. Способи пошуку наукової інформації. Пошук інформації за допомогою комп'ютерних засобів. Обробка наукової інформації. Документальні джерела інформації. Різновиди документів. Інформаційне забезпечення підготовки й написання роботи. Інформаційно-пошукові ресурси мережі Інтернет.

Питання для самостійного вивчення: Поняття та ознаки про наукову інформацію. Основні етапи накопичення наукової інформації. Етапи вивчення наукових джерел. Поняття системи опрацювання інформаційних джерел. Інформаційно-пошукова мова бібліотек УДК, ББК (1-9).

Тема 7. Оформлення та апробація результатів наукового дослідження (2 год.)

Нормативні вимоги до змісту й оформлення основних структурних елементів роботи. Види наукових видань. Система фахової періодики для публікації результатів дослідження. Дискусія та інші форми наукового спілкування. Специфіка і структура наукового тексту. Мова і стилістика наукового тексту.

Питання для самостійного вивчення: Вимоги до формування структури магістерської (дипломної) роботи. Оформлення формул, ілюстрацій, додатків та списку використаної літератури. Характерні помилки в написанні та оформленні курсової, дипломної, магістерської роботи (10-12).

Тема 8. Участь в наукових проєктах, грантах, програмах академічної мобільності (2 год.)

Особливості фінансування освітньої діяльності в Україні та закордоном. Участь в проєктах науково-дослідної роботи (НДР) за рахунок державного бюджету України. Основні критерії відбору та вимоги до учасників конкурсу проєктів НДР МОН України. Спільні міжнародні наукові проєкти під егідою МОН України. Гранти – як механізм цільового фінансування конкретного

напряму наукових досліджень. Грантодавці та фонди підтримки наукових досліджень.

Питання для самостійного вивчення: Академічна мобільність. Програми академічної мобільності: програма ERASMUS+, програма Mitacs Globalink Research Internship, програма Німецької служби академічних обмінів DAAD, програма Fulbright Research and Development та ін. Участь в конкурсах, щодо фінансування академічної мобільності. (10-12).

Зміст практичних занять.

Тема 1. Наука як соціокультурний феномен (1 год.)

Передісторія та основні етапи розвитку науки. Поняття та сутність науки. Проблема знання у філософії й науці. Культурно-діяльнісний вимір науки. Свобода наукового пізнання і соціальна відповідальність вченого.

*Питання для самостійного вивчення: **Методологічні підходи досліджень явища юридичної діяльності. Поняття і особливості наукового пізнання. Суб'єкт і об'єкт наукового пізнання. Наукове дослідження як форма розвитку науки. Загальна схема наукових досліджень. Категоріально-понятійний апарат наукового дослідження (1-9).***

Тема 2. Організаційні засади наукових досліджень (1 год.)

Організаційні засади наукової діяльності в Україні. Організація наукових досліджень у вищому навчальному закладі. Міжнародне співробітництво в науково-дослідній сфері.

*Питання для самостійного вивчення: **Структура управління Науково-дослідним інститутом. Сутність організації наукової діяльності у вищому навчальному закладі. Структурна організація наукової діяльності в Україні. Організаційна структура науково-дослідницької діяльності у вищому навчальному закладі. (1-9).***

Тема 3. Парадигмальні засади наукових досліджень (2 год.)

Класичні концепції розуміння й аналізу наукових досліджень. Концепція наукових революцій Томаса Куна. Концепція особистісного знання Майкла Полані. Методологія науково-дослідницьких програм Імре Лакатоса. Посткласичні образи наукових досліджень. Діалектика традицій і новацій у генезі науки. Сучасні методологічні новації в науковому пізнанні. Постмодерна епістемологія науки.

*Питання для самостійного вивчення: **Рівні наукового пізнання, їх взаємозв'язок в системі наукових досліджень. Система методів наукового пізнання в дослідницькій діяльності. Світоглядно-наукові методи філософського рівня в***

наукових дослідженнях.

Тема 4. Методологія і метод наукового дослідження (2 год.)

Співвідношення наукового підходу та наукового методу. Методологічні підходи у сучасних правових дослідженнях (історичний підхід, логічний підхід, герменевтичний підхід, порівняльний підхід, ціннісний (аксіологічний) підхід, системний підхід, синергетичний підхід, поведінковий (біхевіористський) підхід, гуманістичний підхід, кібернетичний підхід, структурний підхід, функціональний підхід, системно-функціональний підхід, інституціональний підхід, інтерсуб'єктивістський підхід, комплексний підхід) .

Питання для самостійного вивчення: Поняття «методологія дослідження» в науковому розумінні. Основні різновиди методології дослідження. Методи емпіричного та теоретичного рівнів дослідження. Роль логічних методів у наукових дослідженнях. Індуктивний та дедуктивний методи дослідження. Що таке моделювання і коли воно використовується? (1-9).

Тема 5. Методи наукового дослідження (2 год.)

Поняття та загальна характеристика загальнонаукових методів пізнання. Поняття та загальна характеристика спеціальних методів пізнання. Міждисциплінарні підходи та методи наукових досліджень. Класичні методологічні підходи у наукових дослідженнях. Особливості некласичних (сучасних) методологічних підходів.

Питання для самостійного вивчення: Емпіричні завдання і методи пізнання явищ та процесів. Теоретичні завдання дослідження явищ та процесів. Послідовність етапів наукового дослідження. (1-9).

Тема 6. Інформаційне забезпечення наукових досліджень (2 год.)

Види, джерела інформації та режими доступу до неї. Способи пошуку наукової

інформації. Пошук інформації за допомогою комп'ютерних засобів. Обробка наукової інформації. Документальні джерела інформації. Різновиди документів. Інформаційне забезпечення підготовки й написання роботи. Інформаційно-пошукові ресурси мережі Інтернет.

Питання для самостійного вивчення: Поняття та ознаки про наукову інформацію. Основні етапи накопичення наукової інформації. Етапи вивчення наукових джерел. Поняття системи опрацювання інформаційних джерел. Інформаційно-пошукова мова бібліотек УДК, ББК (1-9).

Тема 7. Оформлення та апробація результатів наукового дослідження (2 год.)

Нормативні вимоги до змісту й оформлення основних структурних елементів роботи. Види наукових видань. Система фахової періодики для публікації результатів дослідження. Дискусія та інші форми наукового спілкування. Специфіка і структура наукового тексту. Мова і стилістика наукового тексту.

Питання для самостійного вивчення: Вимоги до формування структури магістерської (дипломної) роботи. Оформлення формул, ілюстрацій, додатків та списку використаної літератури. Характерні помилки в написанні та оформленні курсової, дипломної, магістерської роботи (10-12).

Тема 8. Участь в наукових проєктах, грантах, програмах академічної мобільності (2 год.)

Особливості фінансування наукової діяльності в Україні та закордоном. Участь в проєктах науково-дослідної роботи (НДР) за рахунок державного бюджету України. Основні критерії відбору та вимоги до учасників конкурсу проєктів НДР МОН України. Спільні міжнародні наукові проєкти під егідою МОН України. Гранти – як механізм цільового фінансування конкретного напрямку наукових досліджень. Грантодавці та фонди підтримки наукових досліджень.

Питання для самостійного вивчення: Академічна мобільність. Програми академічної мобільності: програма ERASMUS+, програма Mitacs Globalink Research Internship, програма Німецької служби академічних обмінів DAAD, програма Fulbright Research and Development та ін. Участь в конкурсах, щодо фінансування академічної мобільності. (10-12).

Зміст самостійної роботи студентів
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни
«Методологія наукових досліджень»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	60	84
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	22
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10	2
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	6	16
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	24	44

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про систему забезпечення академічної доброчесності” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Політика використання штучного інтелекту” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#). “Положення про систему забезпечення академічної доброчесності” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни..

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі права.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
ПРН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (Case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
ПРН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (Case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (Case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

Для вивчення навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» необхідно:

1) проектор або інший мультимедійний екран для демонстрації відеоесе, архівних матеріалів та презентацій;

2) доступ до генеративних моделей ШІ (платформи для роботи з текстом, зображеннями та відео, такі як Gemini та ін.) для виконання індивідуальних завдань;

3) хмарні сховища даних (Google Drive) для спільного доступу до великих відеофайлів та групової роботи над проєктами;

4) Доступ до баз даних: передплачені матеріальні картки чи сервери доступу до Scopus, Web of Science, Springer.

5) доступ до бази законодавства з метою опрацювання нормативної бази з питань академічної доброчесності.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

«незадовільно»	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
«задовільно»	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;
«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше,

вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу. Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ¹

Основна література

1. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень. Київ : АБУ, 2022. 480 с.
2. Демківський А. В. Основи методології наукових досліджень. Київ : Акад. муніцип. упр., 2022. 276 с.
3. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень. Київ : Центр навч. л-ри, 2014. 212 с.
4. Луцький Р. П. Навчальний посібник для студентів на здобуття освітнього ступеня «магістр». ЗВО «Університет Короля Данила», Івано-Франківськ : Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2022. URL: <https://docs.google.com/document/d/16osVkzqDiCG8SXpXgO2jOosvA2VqSfX0/edit>.
5. Луцький Р. П. Методологія захисту соціальних прав людини : навчально-методичний посібник для підготовки фахівців спеціальності «Правознавство» Івано- Франківськ, 2018. 118 с.
6. Чмиленко Ф. О. Методологія та організація наукових досліджень. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2020. 48 с.
7. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 178 с.
8. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня : методичні поради / Автор-упорядник Л. А. Пономаренко. Київ : Ред. «Бюл. Вищої атестат. коміс. України» ; Вид. «Толока», 2020. 80 с.

Додаткова література

1. Медвідь В.Ю., Данько Ю.М., Кобелянська І.І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях):навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020, с.220: НУБГП, 2020. 202с.
2. Розвиток публічного управління та менеджменту в умовах трансформаційних викликів: монографія за ред. Шкільняка М.М., Васиної А.Ю. Тернопіль, ЗУНУ. 2022. 524 с.
3. Steps of the Scientific Method. 2021. URL: <https://www.sciencebuddies.org/science-fair-projects/science-fair/steps-of-the-scientific-method>
4. fair/steps-of-the-scientific-method
5. Scientific method. Encyclopedia Britannica. URL: <https://www.britannica.com/science/scientific-method>.
6. Methodology What's behind the Basel AML Index? URL:<https://index.baselgovernance.org/metodology>.
7. ДСТУ 8302:2015.Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ: ДП «Укр. НДЦ», 2016. 17 с.

¹ обов'язково: враховувати вимоги [ДСТУ 8302:2015](#) (відповідно до [Наказу № 65, від 4.03. 2016](#)), [рекомендації](#) Національного агентства з забезпечення якості вищої освіти, використовувати літературу за останні 5-7 років, наводити власні публікації за змістом навчальної дисципліни.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

Адреса веб-сайту	Назва веб-ресурсу
1	2
www.president.gov.ua	Президент України
www.rada.gov.ua	Верховна Рада України
www.kmu.gov.ua	Кабінет Міністрів України
www.ccu.gov.ua	Конституційний Суд України
www.scourt.gov.ua	Верховний Суд
www.ombudsman.kiev.ua	Уповноважений Верховної Ради України з прав людини
www.rainbow.gov.ua	Рада національної безпеки та оборони України
www.minjust.gov.ua	Міністерство юстиції України
www.vru.gov.ua	Вища рада юстиції України
www.gp.gov.ua	Генеральна прокуратура України
www.cvk.gov.ua	Центральна виборча комісія України
www.uba.kiev.ua	Асоціація правників України
www.pravosud.org.ua	Українське правосуддя
www.nplu.kiev.ua	Національна парламентська бібліотека України
www.uamedia.visti.net/golos	Газета «Голос України»
www.uamedia.visti.net/uk	Газета «Урядовий кур'єр»
www.pravo.biz.ua	Електронна бібліотека з правознавства
www.pravo.org.ua	Центр політико-правових реформ
www.chitalka.info	Електронні підручники он-лайн/ Право
www.uapravo.org	Правовий журнал
www.nau.kiev.ua	Нормативні акти України - законодавство для практиків
www.cmlaw.com.ua	Юридична компанія «Чечель, Маллаєв та Партнери»
www.pravoved.com.ua	Спеціалізований ресурс для правників
www.lawyer.org.ua	Корпорація «Юриспруденція он-лайн»
www.legality.kiev.ua	Інститут проблем законодавства
www.khpg.org	Харківська правозахисна група

www.vybor.8m.com	Судові проблеми (інформація про судову систему, як поводитися в суді, як написати скаргу до Європейського Суду з прав людини)
www.pension.kiev.ua	Пенсійне забезпечення в Україні
legalpro.hypermart.net / konstsudl.html	Правовий захист (Рішення Конституційного Суду України)
www.uapravo.org	UApravo (Сайт корисної правової інформації: є методичні матеріали, закони, юридичні консультації тощо)
www.whoiswho.com.ua	«Хто є хто в Україні?» (Сайт пропонує необхідну контактну інформацію про органи державної влади. Надається довідкова інформація з номерами телефонів, адресами, біографіями чиновників тощо)
www.helsinki.org.ua	Українська Гельсінська спілка з прав людини
www.u21.org.ua	Юрист XXI століття
www.accent.kiev.ua	Політична та економічна інформація про Україну
www.coe.kiev.ua	Рішення Європейського суду
www.legal.com.ua	Інформаційно-пошукова система по законодавству